

Diskutera, argumentera!

**GENETISKT
MODIFIERADE
VÄXTER** Naturvetenskap i
samhällsdebatten

Det handlar om att lyssna och pröva andras argument i en tillåtande diskussion. Låt eleverna träna på argumentationsteknik och samtidigt befästa sina kunskaper.

Samhällsfrågor med Naturvetenskapligt Innehåll (SNI) eller med den engelska termen Socio-Scientific Issues (SSI) är viktiga att ta upp i skolan och nämns i styrdokumentet för både grundskola och gymnasium.

När man formulerar argument under en diskussion klarnar ofta de egna tankarna och förståelsen fördjupas. Den som har störst kunskap och insikt i frågan och förmåga att uttrycka sig på ett klart och tydligt sätt har förutsättningar att övertyga en motståndare.

I det material som Bioresurs har utarbetat kring genmodifierade växter beskrivs flera typer av övningar som kan användas för att diskutera genmodifierade växter, se www.bioresurs.uu.se/GMO, Lärarhandledning. Metoderna kan även användas för att diskutera andra aktuella och kontroversiella frågor. Att naturvetenskapliga forskningsresultat och argument förs ut och blir en grund för samhällsplaneringen i frågor som rör exempelvis hälsa och miljö är viktigt för oss alla. Naturvetenskap är inte bara något för en liten utvald krets naturvetare!

Faktabakgrund

Viktigt är att eleverna har en bra grund för sina argument. På webbsidan presenteras några exempel på genmodifierade växter som kan användas som faktabakgrund vid diskussionerna. Exempelen är valda för att representera följande kategorier av genmodifieringar:

- motståndskraft mot skadeinsekter
- ökad tålighet mot torka
- bättre näringsinnehåll
- motståndskraft mot bekämpningsmedel

Lärarhandledningen

Stödmaterialet för undervisning om genmodifierade växter är omfattande. I *Lärarhandledningen* ingår bland annat avdelningen *Resurser*. Här finns exempelvis övningar för ett språkutvecklande arbetssätt, värdegrundsövningar, samtals- och argumentationsövningar och debatter/rollspel. En snabb och rolig övning är speed dating som beskrivs nedan.

Speed dating

Låt eleverna sitta tillsammans två och två. De får sedan dra lott om vem som ska vara för och vem som ska vara emot i en fråga, exempelvis: *Kan genetiskt modifierade växter lösa världssvälten?* eller *Ska genmodifierade växter få användas i ekologisk odling?* Paren diskuterar i en minut. Därefter får de notera både sina egna och sin motståndares argument. Låt dem gå igenom argumenten tillsammans och diskutera vilka som var starkast och skälen till det.

Eleverna byter sedan partner. Vid nästa "date" ska de argumentera för motsatt åsikt genom att använda argumenten som de noterat och även tänka ut nya. Även denna gång noterar de argumenten och diskuterar dem.

Efter några omgångar bryts övningen och eleverna får skriva en kort reflektion kring frågorna: *Hur var det att vara för? Hur var det att vara emot? Hur kändes det att byta åsikt?* Övningen avslutas i helklass med en genomgång av de argument som kommit fram.